

paragraf sigtes til enhver Ret og navnlig ogsaa til Fogedretten.

Saa er det imidlertid, man siger — og det antager jeg vil blive Hovedpunktet i Diskussionen —: Der maa ikke nedlægges Forbud over for offentlige Myndigheder; naar en Mand, som vil handle i en vis Anledning, har den Egenskab at være — ikke kongelig Embedsmand, for det er ikke derpaa det kommer an, men en offentlig Myndighed, en kommunal Myndighed, en kommunal Bestyrelse, Politibestyrer, Postbud, Telegrafbud, Vejinspektør eller hvad man vil — naar altsaa en saadan Mand vil gøre en Ulovlighed, saa kan Kongens Foged ikke modsætte sig det, saa kan Kongens Foged ikke nedlægge Forbud, og Borgerne ere ikke berettigede til at søge den almindelige Bestyrelse, som man ellers har i Kongens Fogeds Forbud, naar der gøres En Uret. Jeg savner ganske en Begrundelse af en saadan Sætning. Der staar et Par Linier om den i Professor Demmers Værelse om Fogedsforbud, det er ganske vist, men uden nogen som helst Begrundelse, og jeg tillader mig at sige, at den er, som den ærede Formand siger i sin Statsret, en i alle Maader fuldstændig forfejlet Teori. Hvis jeg f. Eks. ejer Jord, der stöder ud til en Vandvej, og saa en Vejbestyrer — lad det være en Amtsvejinpektør — kommer og siger til mig, at nu i Morgen vil han tage de og de Træer og det og det Skuff, som staar paa min Jord, og jeg protesterer, og han saa siger: det nytter ikke, jeg kommer alligevel og tager det! Skulde jeg saa ikke kunne gaa til Kongens Foged og bede ham beskytte mig i min lovlige Ejendom mod den Amtsvejinpektør, der i Kraft af sin Egenskab som Embedsmand vilde sige: det kan ikke forbydes mig at gøre en Ulovlighed, og Kongens Foged kan ikke nedlægge Forbud derimod! Det er formodentlig Hensynet til Administrationens Frihed, til, at Administrationen frit skal kunne røre sig, der ligger bagved denne ulukkkelige Teori, man her i dette Tilfælde har villet praktisere. Men der gives hos Forfatterne Svar paa, hvad Vægt man kan lægge paa denne Administrationens Frihed, og hvad Betydning man kan lægge i, at Domstolene ere et Værn om Administrationen, og jeg kan ikke anføre noget, der er mere slagende og mere træffende i dette Tilfælde end nogle Ytringer, der findes i den daværende Professor Nellesmanns „Civilprocessens almindelige Del“, hvor der tales netop om, at Domstolene afgøre Kompetencepørgsmaal. Han siger: Naar Myndigheden til at afgøre Kompetencepørgsmaal henlægges til Domstolene i Grundlovens § 72, vil paa

den ene Side den enkeltes Ret være fuldkommen betrygget, thi den Handleider, som let uddanner sig i en dygtig Administration, vil gøre det farligt for den individuelle Frihed at overlade Administrationen selve Stønnet over Grænserne for dens egen Kompetence. Det er netop denne dygtige Administrations Dygt til at handle og handle rask, der, som sagt, gør det farligt for den individuelle Frihed, siger den daværende Professor, nuværende Justitsminister, og saa føjer han til: „medens paa den anden Side Erfaringen tilstrækkelig har godgjort, at der ingen Grund er til at befrygte, at Domstolene skulde forsøge paa at befære den Administrationen tilkommende Kompetence ved ensidig at stille sig paa den enkeltes Standpunkt.“ — Nu kunde man naturligvis anføre barokke Eksempler og sige: det hele vilde jo gaa i Staa og Samfundet udsættes for forfærdelige Ulykker, hvis Kongens Foged kunde, som jeg har læst det i en Avis, i Tilfælde af, at det er nedlagt Forbud mod Indførelse af smittefarlige, koleraanfængte Varer, eller hvis en Amtmand eller Minister har givet Ordre til, at en besmittet Kvægbesætning skal slaas ned, — jeg gentager det: man kunde sige, at det vilde være forstrækkeligt, hvis nogen der kunde komme med Kongens Foged og forhindre det! Svaret derpaa er naturligvis simpelthen det, at ingen blot nogenlunde fornuftig Kongens Foged kunde falde paa at nedlægge et saadant Forbud, fordi det naturligvis vil staa ham klart, at Dvrighedsmyndigheden ikke har overstredet sine Grænser. Enhver fornuftig Foged vil sige: Ja, naturligvis, at bestemme, om der skal nedlægges Forbud mod smittefarlige Varers Indførelse eller tages Bestemmelse om, at en Kvægbesætning skal nedslaas, er et Stønspørgsmaal, det ligger absolut inden for Dvrighedsmyndighedens Grænse, og jeg maatte være en gal Mand, hvis jeg vilde nedlægge det Forbud, som her ønskes! Hvis man saa vilde sige: Ja, men Kongens Foged kan jo blive gal, vi have set før, at om ikke en Kongens Foged, saa dog at en Forhørsdommer er bleven gal og har gjort Ulykker, ja, naar man vil gardere sig mod det Tilfælde, at en Dommer bliver gal, dann hørt alles auf, og da har man Midler derimod. Jaar, nemlig en Foged den Ide, at han vil forsøge at nedlægge et Forbud, som utvivlsomt ligger uden for hans Omraade, kan Justitsministeren naturligvis straks besørge ham indlagt paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, eller om han ikke vilde det, eller Fogden ikke skulde kunne fjernes, men vilde gøre disse for Landet forfærdelige Ulykker, har Administrationen altid et Mittel